

POSTANOWIENIE

29 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 29 grudnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku upadłego T.B. -
osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej
o umorzenie zobowiązań z udziałem wierzycieli P. spółka akcyjna
w W. i M.M.,
na skutek skargi kasacyjnej M.M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie
z 1 grudnia 2021 r., XXIII Gz 1401/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(K.G.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący M.M. nie powołał się na konkretną przyczynę kasacyjną, wskazał natomiast, że w jego ocenie skarga winna podlegać przyjęciu, ponieważ zaskarżone postanowienie rażąco narusza art. 491¹⁶ ust. 1 i art. 491¹⁵ ust. 4 pr. upadł.

W tym stanie rzeczy należało w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że jak wielokrotnie podnoszono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Dystynkcja ta wiąże się z celem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, polegającym na przytoczeniu prawnych racji przemawiających za zasadnością merytorycznego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia. Publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i warunkowana jest uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania.

Złożona skarga kasacyjna nie odpowiadała tym założeniom, ponieważ argumentacja mająca uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania została scalona z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych. Ujęcie takie uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę przyczyn kasacyjnych, których zbadanie musi poprzedzać analizę zarzutów wypełniających podstawy kasacyjne, a tym samym – już z tego względu – stoi na przeszkodzie przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. W związku z tym pozostaje również utrwalone stanowisko, według którego rzeczą Sądu Najwyższego nie jest poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołuje ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

Niezależnie od tego, należało zauważyć, że w świetle art. 398⁹ § 1 k.p.c. przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadnia przekonanie skarżącego, że zaskarżone orzeczenie narusza prawo, chociażby w sposób oczywisty, lecz wykazanie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sytuacja taka ma miejsce wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze już *prima facie* zasługują na uwzględnienie, co wymaga sformułowania odrębnego jurydycznego wyводу, w postaci konkretnej tezy lub kilku zwartych tez, z których niezbicie wynika, że zaskarżone orzeczenie jest nieprawidłowe w stopniu ewidentnym i widocznym już *prima vista* (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 83, z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Wywody skarżącego nie czyniły zadość temu wymaganiu, stanowiły natomiast w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądów *meriti*, które uznały, że *in casu* wobec dłużnika zachodziły przesłanki do umorzenia zobowiązań bez ustalania planu spłaty (art. 491¹⁶ § 1 pr. upadł.).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w związku z art. 229 pr. upadł., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a]